

BUSINESS ECONOMICS

DOI 10.51582/interconf.7-8.04.2021.001

Deliu Angela

Doctor în științe economice, Inginer-economist

Universitatea de Studii Europene din Moldova,

Republica Moldova

PRODUCTIVITATEA MUNCII – ȘI CALCULUL EI ÎN ESENȚĂ

***Abstract.** In this paper, we will show the essence of labor productivity in new interpretation. Also, will show the forms that reflect the essence for labor productivity. We will make a comparison between new and old essences.*

***Keywords:** labor productivity, profit, economic activity, exchange economy, natural person, legal person, money.*

Introducere

Orice producător, de la activitatea sa economică exercitată în economia de schimb, așteaptă obținerea unui anumit avantaj economic, pe care îl *consideră* ca un scop final al său, ce revine prin satisfacerea necesităților oamenilor în funcție de bunurile produse și oferite consumului din ceea ce poate face el cel mai bine și este acceptat de piață.

Deci, orice agent economic din businessul dezvoltat, tinde spre obținerea anumitor venituri, anumitor profituri, spre obținerea venitului natural, venit generat din munca depusă. Efecte și venituri ce-i va asigura întreținerea personală și a membrilor familiei sale, ce-i va asigura dezvoltarea continuă a activității economice inițiate, în aspect efectiv și eficient. Dar totul depinde de rezultatele atinse, de productivitatea atinsă, de volumul muncii depuse și calitatea ei. Însă, momentul principal este în măsurarea corectă a rezultatelor atinse și aplicarea indicatorului sau indicatorilor concreți de măsurare a rezultatelor atinse, a veniturilor obținute, atât în aspect general, cât și în aspect individual. Considerăm, că indicatorul principal în

măsurarea rezultatelor obținute trebuie primit cunoscutul indicator în practica economică, productivitatea muncii în expresie valorică. Dar nu în interpretarea cunoscută, într-o abordare nouă. În așa fel, anume interpretarea nouă a productivității muncii și este subiectul de cercetare.

Conținut de bază

Productivitatea muncii – element al economiei de schimb –

exprimă cantitatea de bani sau banii câștigați din afacerea, ce declină persoana fizică ca persoană juridică, ce ține de prestarea pe piață a unei anumite producții, în funcție de cantitate și cost, sunt banii de la prestarea unei cantități de producție determinate pieței, puse la baza capacității de producție a firmei – activitate ce trebuie dezvoltată în mod obligatoriu și regulat, conform legii și contractului încheiat cu membrii economiei de schimb.

Productivitatea muncii arată venitul obținut de persoana juridică din economia de schimb, de la prestarea producției în care este specializată în schimbul banilor, care este elementul de esență a economiei de schimb, ce-i va da puțință persoanei fizice să se întrețină cât mai bine pe lângă valorile făcute de ea în economia naturală. În economia de schimb se produc bani în primul rând, însă prin producerea producției în care comerciantul este specializat. Acest venit - este suma venitului natural/profiturilor/salariilor persoanelor fizice antrenate în afacere. Deci, *productivitatea muncii* – banii câștigați prin muncă în afacerea dezvoltată[1].

Pentru a primi în esență indicatorului dat în abordarea nouă, în continuare prezentăm calculul productivității muncii în interpretarea veche și nouă propusă.

În continuare prezentăm calculul productivității muncii, ce circulă acum în lume => Exemplul E.1. → de calculat productivitatea muncii pentru anul curent și de bază și dinamica ei pentru întreprinderea „X”, utilizând datele din tabelul T.1.

În tabelul T.2. expunem calculul nivelului productivității muncii pentru dinamica propusă 20T1-20T2, pentru anul de bază-20T1 și anul curent-20T2. Anul de bază presupune anul inițierii afacerii cu valorile puse la baza ei, în funcție de capacitatea de producție și indicatorii ei de lucru[3], de exemplu, ca veniturile așteptate, randamentele și eficiența/rentabilitatea dorită, profitul așteptat prin salarii și amortizări, după capitalul fix și propriu al producătorului[4].

Tabelul 1

**Veniturile din vânzări și indicatorii personalului întreprinderii „X”
în perioada anilor 20T1-20T2***

Indicatorii		Valoarea indicatorilor						
		TOTAL			inclusiv pe factori			
		anul			volumul fizic de producție, u.p.		prețul unei unități de producție, u.m./u.p.	
		de bază-20T1 T_0	curent- 20T2 T_2	Q_i				
		capacitatea de producție și indicatorii ei – CPR		T_0	T_2	T_0	T_2	
0_c -coloană		1_c	2_c	3_c	4_c	5_c	6_c	
1_r - rând	1. Veniturile din vânzări, mii u.m.:		13860	12474	-	-	-	-
2_r	1.1.	producția „A”	13860	12474	2000	1800	6930	6930
3_r	1.2.	...	-	-	-	-	-	-
4_r	1.3.	n	-	-	-	-	-	-
5_r	2. Lucrătorii întreprinderii, persoane		42	45	-	-	-	-
6_r	2.1.	personalul titular al businessului - titularii, pers	4	4	-	-	-	-
7_r	3. Fondul anual de salarizare, mii u.m.		2268	2268	-	-	-	-
8_r	4. Fondul de timp de casare a salariului, luni calendaristice		12	12	-	-	-	-
9_r	5. Perioada de activitate a firmei, ani		-	$2 \rightarrow T_0-T_2$	-	-	-	-

Notă: 2r sau 2c sau T.1. – se citește \rightarrow rândul 2 sau coloana 2 sau tabelul 1.

Notă: Simbolul „* ” – arată că se lucrează cu valori convenționale.

Sursa: Elaborat de autor.

Analizând rezultatele obținute în T.2., vedem că la întreprinderea „X” productivitatea muncii pentru anul de bază- T_0 s-a stabilit în mărime de 330000 u.m, adică unui lucrător în medie îi revine 330 mii u.m. de producție. Pe când în anul curent- T_2 , unui lucrător îi revine 277,2 mii u.m. În așa fel, în anul curent urmărim la întreprinderea analizată reducere de productivitate și a scăzut ea față de anul de bază cu 16% sau cu 52800 u.m.

Deci, vedem că productivitatea muncii arată nivelul producerii / lucrului care trebuie făcut sau s-a efectuat de un lucrător în medie, în funcție de producția prestată de producătorul „X”. Este totuși o rodnicie din partea unui lucrător, care în esență sau criteriul de eficiență a indicatorului dat, se redă prin faptul \rightarrow că cu cât mai mult

/ cu cât mai mare într-o perioadă de timp determinată, cu atât mai bine / cu atât mai eficient se utilizează resursele de muncă în cadrul întreprinderii. Și interesant lucru, până la ce nivel se aștepta creșterea productivității muncii...

Tabelul 2

**Productivitatea muncii în expresie valorică și
dinamica ei pentru anii 20T1-20T2**

Indicatorii - denumirea și unitatea lor de măsură				Valoarea indicatorilor		
				anul		
				de bază – T ₀	curent – T ₂	
				indicatorii capacității de producție - CPR		
0				1	2	
1	1. Productivitatea muncii în expresie valorică:		W _t	u.m./pers	330000	277200 = (12474 / 45) * 1000
2	1.1.	veniturile din vânzări	VV _t	mii u.m.	13860 _{T.1c1r1}	12474 _{T.1c2.r1}
3	1.2.	personalul firmei	P _{st}	persoane	42 _{T.1c1r5}	45 _{T.1c2r5}
4	2. Dinamica productivității:		-	-	-	-
5	2.1.	sporul absolut	ΔW _{2/0}	u.m./p, ±	0	-52800 = 277200 - 330000
6	2.2.	ritmul de creștere	% W _{2/0}	%	100	84,0 = 277200 / 330000 * 100
7	2.3.	ritmul de sporire	Δ% W _{2/0}	%, ±	0	-16 = (-52800) / 330000 * 100

Nota: Înscrierea „T.1c1r2” - se citește → vezi tabelul 1 rândul 2 și coloana 1.

Sursa: Prelucrat de autor în baza datelor convenționale.

După cum vedem, ceva cu seamă nu se lipește în esența dată. Cum poate să fie producția fabricată de un lucrător sau munca depusă de un lucrător – productivitatea muncii arată veniturile așteptate de lucrători de la volumul de lucru depus, în funcție de cantitatea fizică de producție, echivalentă cu masa monetară așteptată. Deci, reiese că aceștia și sunt banii care trebuie să-i primească lucrătorii firmei după un an de lucru. Și la fel cum putea în lucru să fie incluse veniturile/munca altor firme atrase ca factori de producție la producția firmei.

Respectiv, ce vedem...nu este ceea ce am dat mai sus în esența reală...

Pentru a înțelege unele momente și mai evident propunem în continuare niște calcule speciale, ca determinarea

- salariului anual al unui lucrător;
- nivelului salariului lunar al unui lucrător;
- dinamicii salariului;
- influenței productivității muncii și personalului, asupra sporirii producției;
- influenței salariului și personalului asupra sporirii fondului de salarizare.

Deci, vom face niște calcule suplimentare și începem cu calculul salariului unui lucrător, anual și lunar, care va fi expus în tabelul T.3.

Tabelul 3

**Salariul anual și lunar al unui lucrător la întreprinderea „X”
în perioada anilor 20T1-20T2**

Indicatorii - denumirea și unitatea lor de măsură				Valoarea indicatorilor		
				anul		
				curent-20T2 – T ₂	de bază -20T1 – T ₀ indicatorii capacității de producție - CPR	
0				1	2	
1	1.	Salariul anual al unui lucrător	S _{at}	u.m./pers	50400 = (2268/45) × 1000	54000
2	1.1.	fondul anual de salarizare	FAS _t	mii u.m.	2268 vezi T.1c1r7	2268 T.1c2r7
3	1.2.	lucrătorii întreprinderii	P _{st}	pers	45 T.1c1r5	42 T.1c2r5
4	2.	Salariul lunar al unui lucrător	S _{lt}	u.m./pers	4200 = 50400 / 12	4500
5	2.1.	fondul de timp de casare	T _{CSt}	luni	12 T.1c1r8	12 T.1c2r8
6	3.	Dinamica salariului:	-	-	-	-
7	3.1.	sporul absolut	ΔS _{2/0}	u.m./p, ±	-300 = 4200 - 4500	0
8	3.2.	ritmul de creștere	%S _{2/0}	%	93,3 = (4200/4500) × 100	100
9	3.3.	ritmul de sporire	Δ%S _{2/0}	%, ±	-6,7 = 100 - 93,3	0

Sursa: Prelucrat de autor.

Analizând rezultatele din T.3. vedem că salariul anual al unui lucrător pentru anul de bază sau pus la baza capacității de producție constituie 54000 u.m., iar pentru anul curent - 50400 u.m., adică un lucrător în medie primește anual câte 50400 u.m. pentru lucrul depus. Deci, salariul nominal a scăzut în anul curent, și anume cu 6,7% față de anul de bază, față de așteptări.

În continuare determinăm contribuția factorilor de influență-FI, factorilor cantitativi-FQN și calitativi-FQL asupra mărimii indicatorilor agregați rezultativi, și anume influența productivității muncii și a personalului asupra sporirii producției-VV și influența salariului și a personalului asupra sporirii fondului de salarizare-FAS și determinare expusă în tabelul T.4.

Tabelul 4

**Influența factorilor cantitativi și calitativi asupra sporirii producției și
fondului de salarizare în perioada anilor 20T1-20T2**

Indicatorii			U.m.	Valoarea indicatorilor	
0			1	2	
1	1. Influența productivității și a personalului asupra sporirii producției în T ₂ față de T ₀ :		ΔVV_{FI} , ±	mii u.m.	-1386,0 = (+990) + (-2376,0)
2	1.1.	în funcție de numărul de personal	ΔVV_P , ±	mii u.m.	+990 = (45 - 42) * (330000/1000)
3	1.2.	în funcție de productivitatea muncii	ΔVV_W , ±	mii u.m.	-2376 = ((277200 - 330000)/1000) * 45
4	1.3.	sporul absolut al producției vândute	$\Delta VV_{2/0}$, ±	mii u.m.	-1386,0 = 12474 - 13860
5	VERIFICARE => T.4c2r1 <=> T.4c2r4		-	-	- 1386,0 <=> - 1386,0
6	2. Influența salariului și a personalului asupra sporirii fondului de salarizare în T ₂ față de T ₀ :		ΔFAS_{FI} , ±	mii u.m.	0 = (+162) + (-162)
7	2.1.	în funcție de numărul de personal	ΔFAS_P , ±	mii u.m.	+162 = (45 - 42) * (54000/1000)
8	2.2.	în funcție de salariu	ΔFAS_S , ±	mii u.m.	-162 = ((50400 - 54000) /1000) * 45
9	2.3.	sporul absolut al fondului de salarizare	$\Delta FAS_{2/0}$, ±	mii u.m.	0 = 2268 - 2268
10	VERIFICARE => T.4c2r6 = T.4c2r9		-	-	0 = 0

Sursa: Prelucrat de autor în baza datelor convenționale.

Rezultatele obținute din T.4. ne arată că în anul curent-20T2 asupra veniturilor a influențat negativ factorul calitativ, adică productivitatea, ce a condus la reducerea lor. Fondul de salarizare nu s-a modificat, indiferent că s-a majorat personalul cu 3 persoane, reducerea fondului de lucru, adică a volumului de producere, nu a permis

lucrul acesta, respectiv, creșterea de personal a fost în zadar, planificarea volumului de activitate nu a fost corect efectuată.

În așa fel, am finisat toate calculele directe și indirecte, prin care am arătat esența fenomenului analizat, productivității muncii, cum el parcurge în viața la ziua de azi. După cum am văzut, când formulam diferite concluzii la diferite rezultate am observat că „ceva”, nu se leagă, *cu seamă salariul*.

În continuare prezentăm un exemplu de calcul al *productivității muncii* – rezultatul muncii depuse, *în interpretarea nouă* => Exemplul E.2. → de calculat nivelul productivității muncii și dinamica ei, utilizând datele din tabelul T.5.

Tabelul 5

Date inițiale pentru soluționarea situației economice

Indicatorii				Valoarea indicatorilor				
				anul 20T1		anul 20T2		
				plan-T0	real-T1	plan-T0	real-T2	
				indicatorii capacității		indicatorii capacității		
0				1	2	3	4	
1	1. Capacitatea de producție:			mii u.m.	-	-	-	-
2	1. 1.	generală:		mii u.m	13860	13860	13860	13860
3	1.1. 1.	volumul fizic de producție – cererea inițială egală cu oferta inițială		u.p.	2000	2000	2000	2000
4	1.1. 2.	prețul/costul unei unități de producție:		u.m./u. p.	6930	6930	6930	6930
5		1	<i>ponderea materialelor atrase din afară și lucrul străin - ponderea veniturilor producătorilor-furnizori de resurse materiale și umane</i>	%	73,636	73,636	73,636	73,636
6		2	<i>ponderea materialelor proprii și lucrului propriu - veniturilor producătorului „X”[4]</i>	%	26,364	26,364	26,364	26,364
7	1. 2.	calculată:		mii u.m.	3654	3654	3654	3654
8	1.2. 1.	volumul fizic de producție pentru realizare		u.p.	2000	2000	2000	2000
9	1.2. 2.	venitul producătorului de la realizarea unității de producție – lucrul propriu – munca depusă de producător		u.m./u. p.	1827 = 6930 * 26,364 / 100	1827	1827	1827

Continuare tabelul 5

10	2. Volumul de producție realizat:		u.p.	2000	2000	2000	1800
11	2.	stocul de producție finită	u.p.	0	0	0	200
	1.	necomercializată					
12	3. Lucrătorii întreprinderii:		pers	42	42	42	45
13	3.	<i>membrii titulari ai firmei – echipa productivă</i>	pers	4	4	4	4
	1.						
14	3.	<i>lucrul străin – factorul uman, personal</i>	pers	38	38	38	41
	2.						
15	4. Venitul natural al membrilor titulari[4]		mii u.m.	528	-	528	-

Notă: Datele statistice sunt convenționale și la baza lor stau datele din tabelul T.1.

Expunerea esenței productivității va fi prezentată în tabelele T.6.-T.13., calculul dinamicii va fi în tabelul T.14., iar influența factorilor în T.15, și începem cu tabelul T.6., în care prezentăm prima formă a productivității muncii și anume, *productivitatea muncii generală*[2]. Productivitatea muncii generală va cuprinde tabelele de lucru T.6.-T.7.

Tabelul 6

Productivitatea muncii generală în perioada anilor 20T1-20T2

Indicatorii		Valoarea indicatorilor			
		anul			
		T ₀ - 20T1		T ₂ - 20T2	
		capacitatea de producție și indicatorii ei – CPR			
0		1	2		
1	Metoda I - $W_{gt} = \sum(Q_{it} * p_{it})$				
2	1. Volumul fizic de producție realizat/prestat, u.p.	Q_{it0}	2000	Q_{i2}	1800
3	2. Prețul unei unități de producție „i”, u.m./u.p.	p_{it0}	6930	p_{i2}	6930
4	3. Productivitatea muncii generală – general-brută, mii u.m.	W_{gt} 0	13860 $= 2000 * 6930 / 1000$	W_{g2}	12474 $= 1800 * 6930 / 1000$
5	Metoda II – $W_{gt} = \sum(CP_{it} * K_{CPT/t-z})$				
6	1. Capacitatea de producție, mii u.m.:	CP_t 0	13860 $= 2000 * 6930$	CP_2	13860 = $2000 * 6930$
7	1.1 . volumul de producție pentru realizare/prestare, u.p.	Q_{it0}	2000.	Q_{i2}	2000

Continuare tabelul 6

8	1.2	prețul unei unități de producție, u.m./u.p.	p_{it0}	6930	p_{i2}	6930
9	2. Coeficientul de realizare a capacității de producție, %:		K_{CPt}	100 = 2000 / 2000	$K_{CP2/}$	90 = 1800/2000
10	2.1	volumul de producție pentru realizare, u.p.	Q_{it0}	2000	Q_{it0}	2000
11	2.2	volumul de producție realizat/prestat, u.p.	Q_{it0}	2000.	Q_{it2}	1800.
12	3. Productivitatea muncii - generală, mii u.m.		W_{gt0}	13860 = 13860 * 100/100	W_{g2}	12474 = 13860 * 90/100
13	3.1	capacitatea de producție generală, mii u.m.	CP_{gt}	13860	CP_{g2}	13860
14	3.2	coeficientul de realizare a capacității, %	K_{CPt}	100	$K_{CP2/}$	90,0

Sursa: Prelucrat de autor în baza datelor din T.5.

Notă: Desfășurarea esenței și a formulelor de determinare a productivității muncii generale sunt expuse în T.7.

Analizând rezultatele obținute în tabelul T.6. și urmărind metodica de calcul a productivității muncii generală din T.7., vedem că productivitatea muncii generală în anul analizat 20T2 nu ce este egală cu capacitatea de producție[3], conform criteriului de eficiență, realizările să fie agale cu așteptările.

Tabelul 7

Relațiile de calcul a productivității muncii generale

Formula		Condițiile și esența	
$W_{gt} = \Sigma(Q_{it} * p_{it})$		$\rightarrow i = 1, m \rightarrow p_{it0} < p_{it} < p_{it0} \rightarrow W_{gt0} = CP_{t0}$	
$W_{gt} = \Sigma(CP_{it} * K_{CPt/z})$		$\rightarrow i = 1, m \rightarrow p_{it} = p_{it0}$	
Wgt	– productivitatea muncii generală - brută în anul curent-T_t – cantitatea de bani totală obținută de producător de la realizarea producției în anul curent-T _t - – valoarea anuală a producției vândute de persoana juridică – încasările anuale ale firmei de la desfășurarea activității de bază de producere, inclusiv veniturile producătorilor-furnizori ale firmei, unități monetare – criteriul de eficiență – productivitatea muncii generală - brută trebuie să fie egală cu capacitatea de producție generală - brută- CP _{t0} – planul egal cu realul – cererea egală cu oferta		
	Q _{it}	– volumul fizic a producției „i” real fabricat/realizat în anul curent-T_t – cantitatea de producție „i” în expresie naturală produsă și realizată real de producător în anul curent-T _t – volumul anual a producție fabricat/realizat de persoana juridică – prin care și-a atins veniturile obținute, unități fizice de producție – u.p. – criteriul de eficiență – volumul real-Q _{it} trebuie să fie egal cu volumul după capacitatea de producție generală-Q _{it0} →	
	Q _{it0}	– volumul fizic a producției „i” planificat pentru fabricare/realizare – cantitatea de producție „i” în expresie naturală ce trebuie produsă de producător în anii/anul curent-T _t – volumul anual a producție ce trebuie fabricat/realizat de persoana juridică – pentru care să-și atingă veniturile așteptate, să-și realizeze capacitatea de producție, unități fizice – indicator cantitativ, de volum al capacității	

p_{it}	– prețul/costul unei unități fizice de producție „i” pentru anul curent-T_t – cheltuielile totale de muncă pentru fabricarea producției producătorului nemijlocit în anul curent- T_t , u.m./u.p. - unități monetare pentru o unitate fizică – <i>criteriul de eficiență – prețul real-p_{it} trebuie să fie egal cu prețul după capacitatea de producție generală-p_{it0} → dar dacă va fi mai mare atunci reiese că a scăzut volumul fizic – și prin acest moment trebuie utilizat principiul rarității și prin preț de atins veniturile așteptate</i>
	– prețul/costul unei unități fizice de producție „i” pus la baza businessului – cheltuielile totale de muncă pentru fabricarea/realizarea producției producătorului nemijlocit „X” în anul curent- T_t , ce include cheltuielile de muncă producătorilor furnizori și cheltuielile de muncă a producătorului nemijlocit ce pune pe piață producția „i”, unități monetare pentru o unitate fizică – indicator calitativ, de eficiență, de calitate al capacității $p_{it} = CMP_{it} + CMS_{it}$
	– cheltuielile de muncă proprii, atrase ca materiale și lucrări la producerea nemijlocită a producției „i” de care întreprinderea respectivă dispune, din dispunerea de specializare și licență - și este valoarea adăugată – este munca suplimentară dacă la producerea producției s-au atras lucrări străine, <i>munca necesară pentru fabricarea producției la firma producătoare</i> , prin unirea materialelor și lucrului străin cu cel propriu – este producția firmei producător de producție „i”, unități monetare
	– cheltuielile de muncă străină - cheltuielile atrase ca materiale și servicii la producerea nemijlocită a producției „i” de care întreprinderea respectivă nu dispune, din lipsa de specializare, unități monetare
K_{Cpt}	– coeficientul de realizare a capacității de producție „i” la finele perioadei/anului- T_t – coeficientul de realizare a planului privind producția fizică „i”, % – de atingere a cererii – raportul dintre volumul producției fizice fabricate real- Q_{it1} și volumul planificat, în funcție de capacitatea de producție- Q_{it0} când prețurile sunt stabile, conform capacității, % – <i>criteriul de eficiență – trebuie să fie egal 100% → adică realizarea este egală cu prevederea → $Q_{it} = Q_{it0} → W_{it} = CP_{it0}$</i> → $K_{Cpt} = Q_{it} / Q_{it0} → K_{Cpt} = W_{it} / CP_{it0} → K_{Cpt} ≤ 100%$
CP_t	- capacitatea de producție generală - brută în anul curent-T_t – cantitatea de bani totală ce trebuie obținută de producător de la realizarea producției în anul curent- T_t – valoarea anuală a producției vândute de persoana juridică – încasările anuale ale firmei de la desfășurarea activității de bază de producere, inclusiv veniturile producătorilor furnizori ale firmei, u.m. - unități monetare: $CP_t = \sum CP_{it} = \sum(Q_{it0} * p_{it0}) = CP_{t0}$ – este capacitatea de producție generală pusă la baza businessului- CP_{t0} și este stabilă, este în vigoare până când se modifică unul din sau ambii factori, ce conduc nemijlocit la creșterea mărimii ei, și numai creștere[4].
CP_{t0}	– capacitatea de producție generală pusă la baza businessului, unități monetare-u.m. * este cantitatea de bani totală ce trebuie obținută de producător de la realizarea producției în anii de activitate- T_t *este cantitatea de bani ce trebuie încasată din vânzarea unei anumite cantități de producție de către prestatorul EI, în funcție de specializare, de domeniu de activitate, *unde fabricarea/prestarea trebuie să fie egală cu masa monetară încasată, în funcție de volumul fizic de vânzări și prețul/costul unei unități fizice de producție, primită ca măsura de echilibrare a mărimii materiale cu mărimea monetară, unde – oferta trebuie să fie egală cu cererea, *unde veniturile din vânzări trebuie să fie egale cu cantitatea fizică de producție evaluată cu instrumentul de echilibrare în bani

	CP_{it}	<p>– capacitatea de producție a producției „i” în anul curent-T_t, unități monetare – cantitatea de bani totală ce trebuie obținută de producător de la realizarea producției „i” în anul curent-T_t <i>pusă la baza businessului</i> – valoarea anuală a producției ce trebuie să fie vândută de persoana juridică – încasările viitoare anuale ale firmei de la desfășurarea activității de bază de producere, inclusiv veniturile producătorilor furnizori ale firmei, fie de materiale, fie de resurse umane – sau se consideră productivitatea muncii generală așteptată/plan → W_{git0} – este produsul dintre cantitatea de producție în expresie naturală prevăzută pentru realizarea în anul curent - Q_{it0} și costul unei unități de producție - p_{it0}</p>
		$CP_{it} = Q_{it0} * p_{it0} \rightarrow i = 1, m$

Sursa: Elaborat de autor.

Valoarea producției fabricată și realizată de întreprinderea producătoare constituie 12474 mii u.m., pe când capacitatea de producție sau valoarea așteptată este de 13860 mii u.m. Deci, realizarea obiectivului întreprinderii în funcție de productivitatea muncii generală nu va fi 100%, și aceasta ne argumentează coeficientul de realizare a producției ce este de 90% [12474/13860*100 sau 1800/2000*100]. Deci, nerealizarea obiectivului cu 10% [90-100], a și adus la o productivitate mai mica, la rezultate ale muncii mai mici.

După cum vedem, acest indicator, productivitatea muncii generală, este o mărime generală și ar trebui să caracterizeze productivitatea firmei, însă din datele inițiale vedem că prețul producției ca și rezultatele generale sunt alcătuite și din muncă proprie și din muncă străină, de aceea nu putem calcula pentru noi producție străină, și nu ne dă voie să scoatem concluzia finală privind productivitatea firmei respective, care sunt veniturile finale, profiturile.

De aceea în funcție de aceste momente, propunem o altă formă a productivității muncii care urmărește aceste condiții și anume *productivitatea muncii calculată*.

În continuare propunem determinarea celei de-a 2-a formă a productivității muncii și anume a *productivității muncii calculată* sau *general-netă* și calculul, conform situației propuse în T.5., va fi expus în tabelul T.8. Productivitatea muncii calculată va cuprinde tabelele de lucru T.8.-T.9.

Tabelul 8

**Productivitatea muncii calculată a întreprinderii „X”
pe perioada anilor T₀-T₂**

Indicatorii			Valoarea indicatorilor		
			anul		
			T ₂ - 20T ₂	T ₀ - 20T ₁	
0			1	2	
1	1. Productivitatea muncii calculată – general-netă, mii u.m.:		Wc _t	2268,0 = 12474 - 10206	3654,0 = 13860 - 10206
2	1.1.	productivitatea muncii generală – general-brută, mii u.m.:	W _{gt}	12474	13860
3	1.2.	costul materialelor și lucrului străin în costul total a producției, mii u.m	C M S _t	10206,0 = 13860 * 73,636 / 100 sau 10206,0 = 13860 - (13860 * 26,364 / 100) sau 10206,0 = 13860 * ((100 - 26,364) / 100)	10206,0 = 13860 * 73,636 / 100
4	1.2.1.	capacitatea de producție generală – general-brută, mii u.m	CP _{gt}	13860,0	13860,0
5	1.2.2.	ponderea materialelor și lucrului străin atrase din afară în costul total a producției, %	g _{cm} _s	73,636	73,636
6	1.2.3.	ponderea materialelor și lucrului propriu în costul total a producției, %	g _{cm} _p	26,364	26,364

Sursa: Prelucrat de autor în baza datelor din T.5. și T.6.

Desfășurarea esenței indicatorilor și formulelor de calcul a productivității muncii calculată sunt expuse în T.9.

Tabelul 9

Relațiile de calcul a productivității muncii calculată – general-netă

Formula		Condițiile și esența
$Wc_t = Wg_t - CMS_t$		→ i = 1, m
Wc _t	– productivitatea muncii calculată - general-netă în anul curent-T _t – cantitatea de bani obținută nemijlocit de producător din afacere în anul curent-T _t – veniturile anuale nemijlocite obținute de la realizarea producției de către persoana juridică, ce sunt parte a veniturilor totale minus consumul materialelor străine/veniturile așteptate de producătorii furnizori – încasările nemijlocite ale firmei de la desfășurarea activității de bază de producere, adică încasările totale diminuate cu veniturilor producătorilor furnizori ale firmei, unități monetare – masa monetară nemijlocit necesară pentru emisie firmei producătoare	
	$Wc_t = Wg_t - CMS_t = \Sigma(Wg_{it} - CMS_{it})$	
	Wg _t	– productivitatea muncii generală - brută în anul curent-T _t – cantitatea de bani totală obținută de producător de la realizarea producției în anul curent-T _t

	CMS _t	– consumul materialelor și lucrului străin pe întreprindere pentru anul curent-T _t – veniturile așteptate de producătorii furnizori, de resurse materiale și de resurse umane, unități monetare → se determină numai după capacitate		
		→ $CMS_t = \Sigma(CP_{it} * g_{cmsit} / I_{tr/a})$		
		→ $CMS_t = \Sigma(CP_{it} * (100 - g_{cmpit}) / I_{tr/a})$		
		→ $CMS_t = CP_{t0} - \Sigma(CP_{it} * g_{cmpit} / I_{tr/a})$		
	CMS _{it}	– consumul materialelor străine pe producția „i” pentru anul curent-T _t , unități monetare		
		$CMS_{it} = CP_{it} * g_{cms} / I_{tr/a} \Rightarrow Q_{it} * ((p_{it} * g_{cms}) / I_{tr/a})$		
		g _{cms}	– greutatea specifică consumului materialelor și lucrului străin la fabricarea/prestarea producției „i” în anul curent-T _t – ponderea materialelor și lucrului străin în prețul/costul total al producției „i” - ponderea materialelor atrase din afară și lucrului străin – ponderea muncii străine în totalul cheltuielilor de munca, în care a doua parte este munca proprie, îndreptate la fabricarea producției respective, ce declina afacerea întreprinderii producătoare, %	
			$g_{cms} = CMS_{it} / p_{it} * I_{ta/r}$	
		I _{tr/a}	= 100% - indicator de transformare a mărimii relative în mărime absolută, %	
		I _{ta/r}	= 100% - indicator de transformare a mărimii absolute în mărime relativă, %	
	CMP _{it}	– capacitatea de producție generală a producției „i” în anul curent-T _t , unități monetare		
		– costul muncii proprii a producției „i” pentru anul curent-T _t – veniturile așteptate de producătorul nemijlocit a producției „i”, unități monetare		
		$CMP_{it} = CP_{it} * g_{cmp} / I_{tr/a} \Rightarrow Q_{it0} * ((p_{it} * g_{cmp}) / I_{tr/a})$		
	p _{it}	– prețul/costul unei unități fizice de producție „i” pentru anul curent-T _t , u.m.		
	Q _{it0}	– volumul fizic a producției „i” pentru realizare în anul curent-T _t , u.p.		

Sursa: Elaborat de autor.

Rezultatele obținute din tabelul T.8, ne arată că productivitatea muncii calculată sau general-netă, sau nivelul veniturilor nemijlocite din vânzările producției întreprinderii a *grupului productiv* constituie 2268 mii u.m., pe când capacitatea de producție sau banii pentru care ei optat, au dezvoltat afacerea este de 3654 mii u.m. Respectiv, producția nemijlocită a întreprinderii în anul curent este mai mică decât așteptările, adică decât capacitatea [-1386=2268-3654]. Deci, vedem că acesta valoare este mărimea respectivă ce caracterizează productivitatea reală a muncii firmei, a *business-producătorului-BP/a personalului titular*, deoarece din rezultatele muncii generale a fost exclusă muncă străină, ce a fost și este o greșală până acum că se considera rezultat al afacerii.

Însă, deoarece la ziua de azi practic persoana juridică nu este o singură persoană fizică, dar este reprezentată de mai multe persoane fizice, este o uniune de specialiști – *de mai mulți producători mici* – care în economia de piață nu pot singuri supraviețui – dar și în esență nu este corect – și o altă direcție este - „*unde-s mulți puterea crește*”, apoi este de admis că o concluzie finală o putem face în baza productivității muncii individuale – ce și este de esență în economia de schimb – „*câți bani am să am eu ca persoana fizică din afacerea dezvoltată*” – că doar pentru bani se și dezvoltă în lume și are valoare – economia de schimb – mai cu seamă că totuși o viață civilizată fără bani – este obiectiv imposibilă – deci dezvoltarea afacerii în cadrul circuitului economiei de schimb – este o lege obiectivă.

De aceea în continuare propunem determinarea celei de-a 3-a formă a productivității muncii și anume a *productivității muncii individuală*.

În funcție de perioada pe care sunt prevăzute veniturile naturale individuale și casarea lor, propunem 2-două forme a productivității muncii individuală, *anuală* și *lunară*. Calculul pentru productivitatea muncii individuale anuală, conform situației propuse în T.5., va fi expus în tabelul T.10, iar pentru cea individual-lunară - în T.12. Productivitatea muncii individuală va cuprinde tabelele de lucru T.10.-T.13.

Tabelul 10

**Productivitatea muncii individuală anuală
a întreprinderii „X”**

Indicatorii			Valoarea indicatorilor		
			anul		
			20T2	20T1	
0			1	2	
1	1. Productivitatea muncii, mii u.m.:		W_t	-	-
2	1.1.	calculată	W_{Ct}	2268,0	3654,0
3	1.2.	generală	W_{gt}	12474	13860.
4	2. Personalul titular, pers		P_{Tt}	4	4
5	3. Factorul uman al firmei, pers		P_{St}	45	42
6	4. <i>Productivitatea muncii individuală anuală, u.m./pers:</i>		W_{IAt}	-	-
7	4.1.	calculată	W_{IAct}	$\frac{567000}{2268 / 4 * 1000} =$	$\frac{913500}{3654 / 4 * 1000} =$

Continuare tabelul T.10

8	4.2.	generală – metoda veche de interpretare a productivității [vezi T.2r1]	W_{IAgt}	$277200 = 12474 / 45 * 1000$ - vezi T.2c2r1	$330000 = 13860 / 42 * 1000$ - vezi T.2c1r1
---	------	--	------------	--	--

Sursa: Prelucrat de autor în baza datelor din T.5., T.6. și T.8.

Notă: Desfășurarea esenței indicatorilor și formulelor de calcul a productivității muncii individuală sunt expuse în T.11.

Tabelul 11

Relația de calcul a productivității muncii individuale anuală calculată și generală

Formula		Condițiile și esența
$W_{IAct} = W_{Ct} / P_{Tt}$		
$W_{IAgt} = W_{gt} / P_{St}$		
W_{It}	– productivitatea muncii individuală – cantitatea de bani obținută nemijlocit de o persoană fizică/de un angajat/ de un lucrător din afacere, unități monetare la o persoană – poate fi generală și calculată, unde prima în funcție de toate resursele umane, iar cea calculată – în funcție de titularii businessului	
W_{IAct}	– productivitatea muncii individuală anuală calculată – în anul T_t – cantitatea de bani obținută nemijlocit de o persoană fizică / de un titular din afacere, unități monetare la o persoană – criteriul de eficiență – productivitatea individuală să fie egală cu capacitatea individuală	
	$W_{IAct} = W_{Ct} / P_{Tt}$	
	P_{Tt}	– personalul titular – numărul absolut de persoane fizice/membrii afacerii sau grupa productivă, persoane – persoanele ce dezvoltă businessul
	W_{Ct}	– productivitatea muncii calculată – general-netă în anul curent- T_t – cantitatea de bani obținută nemijlocit de producător din afacere în anul curent- T_t
W_{IAgt}	– productivitatea muncii individuală anuală generală – în anul T_t – cantitatea de bani obținută în medie de un angajat / de un lucrător al întreprinderii, unități monetare la o persoană – criteriul de eficiență – productivitatea individuală să fie egală cu capacitatea individuală	
	$W_{IAgt} = W_{gt} / P_{St}$	
	P_{St}	– personalul scriptic al întreprinderii – numărul absolut de persoane fizice/membrii afacerii- P_{Tt} și personalul atras- P_{At} , persoane
	W_{gt}	– productivitatea muncii generală - brută în anul curent- T_t – cantitatea de bani totală obținută de producător de la realizarea producției în anul curent- T_t

Sursa: Elaborat de autor.

Rezultatele obținute în tabelul T.10, ne arată că productivitatea muncii individual-calculată anuală sau nivelul veniturilor anuale nemijlocite din vânzări a unui lucrător titular este mai mic și în aspect general și în aspect calculat. Este de admis că productivitatea individual-calculată are valoare. În anul curent persoana

fizică ca titular al firmei a câștigat un venit anual de 567000 u.m. necătând că așteptările au fost mai mari și anume în mărime de 913500 u.m. După cum vedem diferența este mare, și totul ca rezultat al nerealizării capacității de producere. Anume în așa fel se urmărește principiul, cât muncești, atât primești. Venituri fixe nu pot fi, chiar și dacă se casează periodic în mărimi stabile, apoi neajunsurile vor reveni ca datorii față de firmă.

După cum vedem, s-a formulat 2-două forme specifice și anume, *calculată și generală* – însă numai prima, cea calculată, are valoare, a doua este redată aici pentru arăta unde își regăsește locul productivitatea în abordarea veche, deoarece are aceeași determinare și cum ar trebuie să se numească, și care va arăta dacă la firmă este atrasă muncă străină, prin faptul că cea generală trebuie să fie mai mare ca cea calculată.

Trebuie de admis, că productivitatea individuală anuală calculată nu este egală cu cea generală, ce argumentează că întreprinderea are muncă străină atrasă la producerea producției specializate. Cea generală arată nivelul producerii reale ce revine în medie la un angajat al afacerii.

În continuare calculăm *productivitatea muncii individuală lunară*. S-au formulat 2-două forme specifice ca și la cea anuală – însă numai prima are valoare, a doua este redată aici pentru arăta unde își regăsește locul productivitatea în abordarea veche și cum ar trebuie să se numească.

În tabelul T.12, prezentăm productivitatea muncii individuală *lunară*.

Rezultatele obținute în tabelul T.12, ne arată că productivitatea muncii individuală *calculată lunară* sau nivelul lunar al veniturilor nemijlocite din vânzări a unui titular al businessului constituie 47250 u.m., pe când capacitatea de producție individuală lunară este de 76125 u.m.

Tabelul 12

Productivitatea muncii individuală lunară pentru anii 20T1-20T2

Indicatorii				Valoarea indicatorilor	
				anul	
				20T1-T ₀	20T2-T ₂
0				1	2
1	1. Productivitatea muncii individuală anuală:	W_{IA_t}	u.m./pers	-	

Continuare tabelul 12

2	1.1.	calculată	W_{IAct}	u.m./pers	913500	567000
3	1.2.	generală	W_{IAgt}	u.m./pers	330000	277200
4	2. Fondul de timp de casare		F_{cs}	luni	12	12
5	3. Productivitatea muncii individuală lunară:		W_{IAr}	u.m./pers	-	
6	3.1.	calculată	W_{IAct}	u.m./pers	$76125 = 913500 / 12$	$47250 = 567000 / 12$
7	3.2.	generală	W_{IAgt}	u.m./pers	$27500 = 330000 / 12$	$23100 = 277200 / 12$

Sursa: Prelucrat de autor în baza datelor din T.5., T.6., T.8., T.10. și T.12.

Notă: Desfășurarea esenței indicatorilor și formulelor de calcul a productivității muncii individuale lunare sunt expuse în T.13.

Tabelul 13

Relația de calcul a productivității muncii individuale lunare

Formula		Condițiile și esența		
$W_{IAct} = W_{IAct} / F_{pt}$				
$W_{IAgt} = W_{IAgt} / F_{pt}$				
W_{IAct}	– productivitatea muncii individuală lunară – în anul T_t – cantitatea medie de bani obținută nemijlocit de o persoană fizică/de un angajat/de un lucrător din afacere lunar în anul curent- T_t – veniturile anuale nemijlocite obținute de la realizarea producției de către o persoană fizică, dar repartizate periodic pe parcursul duratei de activitate curentă oficială, unități monetare la o persoană – criteriul de eficiență – <i>productivitatea individuală trebuie să fie egală cu capacitatea individuală</i>			
	W_{IAct}	– productivitatea muncii individuală anuală calculată în anul T_t , u.m./pers		
	F_{pt}	$F_{cs} = 12$ – fondul de perioade de timp pe parcursul cărora se petrece casarea veniturilor către persoanele fizice, membri ai afacerii și întreprinderii, numărul absolut de luni calendaristice în anul curent- T_t , luni. productivitatea dată ne arată mărimea medie ce a fost casată lunar pentru o persoană fizică - fondul de timp de casare		
		12	– numărul de perioade în cadrul unui an calendaristic pe parcursul cărora se va casa veniturile individuale anuale – valoare luată în calcul ca condiție de soluționare a problemei	
	luni	– deoarece casarea veniturilor se face periodic/lunar/săptămânal/zilnic/ – adică salariul se ridică periodic – este valoarea convențională, deoarece casarea poate fi pe perioade diferite/săptămânală, zilnică...		

Notă: S-a expus 2 formule – însă numai prima are valoare, a doua este redată aici pentru arăta unde își regăsește locul productivitatea în abordarea veche și cum ar trebuie să se numească și se determină pe nou.

Sursa: Elaborat de autor.

În continuare în tabelul T.14. propunem dinamica productivității muncii în interpretarea nouă pentru perioada 20T1-20T2.

Tabelul 14

Dinamica productivității muncii pentru perioada 20T1-20T2

Indicatorii - denumirea și unitatea lor de măsură			Valoarea indicatorilor				
			anul		indicatorii dinamicii		
			20T1- T ₀	20T2- T ₂	sporul absolut, ±	ritmul, %	
						de creștere	de sporire
0			1	2	3	4	5
1	1. Productivitatea muncii:		-	-	-	-	-
2	1.1.	calculată – general-netă, mii u.m.	3654	2268	-1386 = 2268 - 3654	62,1 = 2268 / 3654 * 100	-37,9 = 62,1 - 100
3	1.2.	generală – general-brută, mii u.m.	1386 0	1247 4	-1386	90,0	-10,0
4	1.3.	individuală anuală, mii u.m./pers:	-	-	-	-	-
5	1.3.1.	calculată	913,5	567,0	-346,5	62,1	-37,9
6	1.3.2.	generală – metoda veche de interpretare a productivității	330,0 -	277,2 - T.2c2r1	-52,8	84,0	-16,0
7	1.4.	individuală lunară, u.m./pers:	-	-	-	-	-
8	1.4.1.	calculată	7612 5	4725 0	-28875	62,1	-37,9
9	1.4.2.	generală - metoda veche de interpretare a productivității	2750 0	2310 0	-4400	84,0	-16,0

Sursa: Elaborat de autor.

În T.14. am propus modificarea în timp a productivității muncii după toate formele sale, pe care le-am propus în abordarea nouă a fenomenului. Productivitatea muncii general-brută a scăzut cu 10% față de anul de bază, deoarece, după cum am văzut, nivelul producției fizice a scăzut. Rezultatele ne arată că, la întreprinderea „X” productivitatea muncii general-netă sau calculată, ce caracterizează productivitatea ei nemijlocită a muncii a scăzut cu 37,9% față de anul de bază, față de capacitate[3], respectiv și cea individuală a scăzut cu 37,9%. Este de constatat că cele 10% au influențat esențial mărimea veniturilor individuale. Deci, este evident că așteptările au fost mai mari, însă nerealizarea obiectivului firmei, nerealizarea capacității de producție general-brută a condus la neatingerea veniturilor așteptate, și aceste venituri țin de cele individuale.

Respectiv, în anul curent titularii nu au putut recupera din investiții/amortizări nivelul planificat, respectiv nu se va efectua casarea totală a amortizării, însă totuși putem spune că sunt recuperate în totalitate veniturile naturale dacă să ne exprimăm într-o manieră optimistă. În tabelul T.5c1r15 sau T.5c3r15 în mod special am arătat mărimea venitului natural[4] anual al titularilor, care în afacerea dată sunt 4 la număr[T.5c1r13], ce constituie 528 mii u.m.

În continuare determinăm contribuția factorilor de influență în aspect nou și determinare expusă în tabelul T.15.

Tabelul 15

**Influența factorilor cantitativi și calitativi asupra sporirii producției și
fondului de salarizare în perioada anilor 20T1-20T2**

Indicatorii			U.m.	Valoarea indicatorilor
0			1	2
1	1. Influența productivității și a personalului asupra sporirii producției/productivității generale în T ₂ față de T ₀ :		ΔVV_{FI} ±	mii u.m. -1386,0 = (0) + (-1386,0)
2	1.1.	în funcție de numărul de personal	ΔVV_P , ±	mii u.m. 0 = (4 - 4) * (913,5)
3	1.2.	după productivitatea individuală anuală	ΔVV_W , ±	mii u.m. -1386 = (567,0 - 913,5) / * 4
4	1.3.	sporul absolut al producției vândute	$\Delta VV_{2/0}$, ±	mii u.m. -1386,0 = 12474 - 13860
5	VERIFICARE => T.15c2r1 <=> T.15c2r4		-	-
6	2. Influența salariului/venitului final și a personalului asupra sporirii fondului de salarizare/productivității calculate în T ₂ :		ΔFAS_{FI} , ±	mii u.m. -1386 = (0) + (-1386)
7	2.1.	în funcție de numărul de personal	ΔFAS_P , ±	mii u.m. 0 = (4 - 4) * 913,5
8	2.2.	în funcție de venituri individuale anuale	ΔFAS_S , ±	mii u.m. -1386 = (567,0 - 913,5) * 4
9	2.3.	sporul absolut al fondului de salarizare	$\Delta FAS_{2/0}$, ±	mii u.m. -1386 = 2268 - 3654
10	VERIFICARE => T.15c2r6 = T.15c2r9		-	-

Sursa: Prelucrat de autor în baza datelor convenționale.

Rezultatele obținute din T.15. ne arată că în anul curent-20T2 asupra veniturilor sau productivității generală a influențat negativ factorul calitativ, adică

productivitatea, ce a condus la reducerea lor. Fondul de salarizare sau veniturile finale sau productivitatea calculată s-a modificat, deoarece volumul de lucru s-a redus. Modificarea veniturilor finale și este pusă la baza tehnicii noi de calculare a productivității. După cum vedem, totul este legat, scade la general, scade și în aspect individual.

Concluzii

Deci, am finisat expunerea esenței productivității muncii în noua sa interpretare. Am arătat diferența dintre productivitatea în vechea interpretare și cea propusă ca o nouă abordare. Prin metoda nouă am rezolvat o problemă, care de ani parcurge prin lume – cum poate fi salariu mediu, când unui primesc „n” u.m., iar alții – „n+1” și în medie este – „n+0,5” u.m. Respectiv, problema ținea că se lua în calcul venituri al diferitor producători de specializări diferite. Am arătat diferența dintre personalul firmei și titularii întreprinderii sau grupul productiv al businessului. Personalul atras sunt producătorii furnizori de resurse umane. S-a impus o nouă interpretare pentru materialele atrase, ca factori de producție, unde am propus că sunt veniturile producătorilor furnizori de resurse materiale. Am arătat că productivitatea muncii nu poate crește în continuu, ea se încadrează în limitele capacității de producție, respectiv ea trebuie să tindă să fie în mărimea pusă la baza inițierii afacerii, businessului.

În final, este de admis că *productivitatea muncii* – sunt veniturile pentru munca depusă. Și nivelul ei depinde de cantitatea / de volumul de muncă depusă. Nerealizarea scopului final contribuie la diminuarea productivității, la încetinirea recuperării investițiilor, la micșorarea profiturilor.

De aceea orice producător trebuie să urmărească, să controleze și să analizeze permanent activitatea sa economică, pentru a asigura eficacitatea și eficiența prevăzută, pentru a atinge prevederile sale, în funcție de capacitatea de producție și indicatorii ei de lucru, pentru a obține profiturile dorite, și după salarii și după amortizări.

Referințe Bibliografice:

1. Deliu A. Productivitatea muncii – realul vieții contemporane. <https://www.scribd.com/document/501205584/PRODUCTIVITATEA-MUNCII>.

2. Deliu A. Productivitatea muncii în viața oamenilor. <https://www.scribd.com/document/501281336/Productivitatea-Muncii-in-Viata-Oamenilor>
3. Deliu, A., Sargu, N., & Deliu, A. (2021). *Analiza rezultatelor activității economice și economia indicilor. InterConf*, (46), 6-22. <https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.03.2021.001>
4. Deliu, Angela. Salariul – venitul natural al producătorului sau persoanelor fizice antrenate în economia de schimb. În: *Materialele conferinței fostering knowledge – triangle în Moldova – conference proceedings*. 2016, pp. 105-112. ISBN 978-9975-3069-6-6.